Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 21Tl059	**Kerkrade,** 22 september 2021

Behorend bij ontwerpbesluit nummer 21Rb056

Onderwerp
Plan van aanpak Omgevingsplan; van bestemmingsplan naar Omgevingsplan

Beslispunten
Het gaat om een viertal procesmatige besluiten die betrekking hebben op het opstellen van het toekomstige Omgevingsplan van de gemeente Kerkrade:

1. Besluitvorming over omgang met de regels uit de Bruidsschat
2. Besluitvorming over de beoogde opbouw en inhoud van een omgevingsplan
3. Besluitvorming over de transitiefase van het nieuw gemeente-dekkend omgevingsplan
4. Besluitvorming verordening fysieke leefomgeving (niet noodzakelijk voor 2022)

Inleiding
De inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) is voorlopig voorzien op 01-07-2022. Decentrale overheden krijgen in de Ow de bevoegdheid om algemene regels en vergunningplichten vast te stellen in juridische documenten. Het gemeentebestuur van Kerkrade stelt voor het grondgebied één omgevingsplan vast (art. 2.4 Ow). Het omgevingsplan is een van de zes kerninstrumenten. In het omgevingsplan worden verschillende gemeentelijke regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving opgenomen, tenzij op nationaal of provinciaal niveau daarover uitputtende regels zijn vastgesteld.

De regels in het omgevingsplan gaan over het behoud, bescherming, gebruik, beheer en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De regels in het omgevingsplan gaan over een groot aantal thema's: gezondheid, grondeigendom, landschappen, milieu, klimaat, omgevingsveiligheid, sociale cohesie, beleving en ruimtelijke kwaliteit, economie en vestigingsklimaat, toegankelijke openbare ruimte, bodem, watersystemen, water, natuur, bouwwerken, ruimtelijke kwaliteit, archeologie, monumenten, cultureel erfgoed, werelderfgoed, infrastructuur, mobiliteit en lucht (kwaliteit).

Het "Plan van aanpak Omgevingsplan; van bestemmingsplan naar Omgevingsplan" geeft een eerste kijk op hoe de gemeente Kerkrade tot een volwaardig Omgevingsplan kan komen. Gemeenten hebben hiervoor tot 31-12-2029 de tijd. Dit plan is een eerste stap/eerste aanpak en zal de komende jaren verder uitgebreid en verbeterd worden.

Via dit plan van aanpak Omgevingsplan wordt uitvoering gegeven aan het eerder opgestelde "Plan van Aanpak voor de raad (Omgevingswet)", in dit geval gaat het om de uitwerking van besluit nummers 2, 3, 4 en 6.

Doelstelling
Momenteel bestaat het juridisch-ruimtelijk kader van de gemeente Kerkrade uit een 'lappendeken' van circa 20 bestemmingsplannen, wijzigingsplannen en beheersverordeningen. Het uiteindelijke doel is om stapsgewijs te komen tot één omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente

Kerkrade. Per gebied zullen de oude bestemmingsplannen worden vervangen door nieuwe regels die voldoen aan de eisen van de Ow, uiteindelijk smelten deze plannen samen tot één omgevingsplan. Gemeenten hebben tot 31-12-2029 de tijd om te komen tot één omgevingsplan.

Argumenten
De aanpak wordt in vier besluiten beschreven, de volledige toelichting is te lezen in het bijgevoegde plan van aanpak:

1. Besluitvorming over omgang met de regels uit de Bruidsschat
   Aangezien elke gemeente in eerste instantie met dezelfde Bruidsschat te maken heeft is het van belang om de samenwerking op te zoeken. Dit gebeurt op Zuid-Limburgs schaalniveau, waar gemeenten en ketenpartners (Rud-ZL, Waterschap Limburg en de Veiligheidsregio) samen de Bruidsschat onderzoeken. Vanaf het moment dat de Ow inwerking treedt kan de Bruidsschat gebiedsgericht worden geïntegreerd in het nieuwe omgevingsplan. Gemeenten moeten in de overgangsfase bepalen óf zij omgevingsplanregels uit de Bruidsschat én welke regels zij meenemen naar het nieuwe/definitieve omgevingsplan. Bij elke Bruidsschatregel moet telkens de overweging gemaakt worden: aanpassen, behouden of schrappen. Bij inwerkingtreding van de Ow wordt de Bruidsschat beleidsneutraal overgenomen.

2. Besluitvorming over de beoogde opbouw en inhoud van een omgevingsplan
   In huidige recht wordt er gesproken over een 'goede ruimtelijke ordening', dit begrip wordt bij de Omgevingswet vervangen door 'de fysieke leefomgeving' en daaraan gekoppeld een 'evenwichtige toedeling van functies en activiteiten'. Onder het huidige recht wordt gesproken over 'bestemmingen' dit worden onder de Omgevingswet 'functies'. Naast het werken met functies is er ook mogelijkheid om te werken met activiteiten, een combinatie van beide zal hoogstwaarschijnlijk ontstaan.

   Daarnaast is het van groot belang dat het omgevingsplan beschikbaar wordt gesteld in het DSO (Digitaal stelsel Omgevingswet), op deze wijze wordt op kaartmateriaal zichtbaar waar welke regels gelden. Op pagina 19 is een mogelijke structuur van het omgevingsplan opgenomen. Aan de hand van de pilot Kerkrade-Noord wordt er momenteel geoefend in de plansoftware met het opstellen van nieuwe regels en werkingsgebieden.

3. Besluitvorming over de transitiefase van het nieuw gemeente-dekkend omgevingsplan
   Om te komen tot een gemeente-dekkend omgevingsplan (voor 2030) wordt er via vier sporen gewerkt, namelijk:
   1. het ruimtelijke spoor: via een gebiedsgerichte aanpak worden er deelplannen voor verschillende gebieden binnen de gemeente opgesteld. Per gebied ontstaat er een integraal deelplan die uiteindelijk kunnen samensmelten tot één volwaardig omgevingsplan voor het hele gemeentelijke grondgebied.
   2. Het Bruidsschat spoor: het vervangen van de bruidsschatregels door definitieve regels die in vorm en inhoud passen bij de gemeentelijke situatie en ambities.
   3. Het omgevingsvergunningen spoor: vanaf de inwerkingtreding van de wet zullen veel ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden aan de hand van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (afwijken van het tijdelijke omgevingsplan). Deze verleende vergunningen dienen binnen 5 jaar na de overgangsfase (na 2030) in het omgevingsplan verwerkt te zijn.
   4. Het verordeningen spoor: Vanaf 2022 worden de verordeningen meegenomen in de gebieds- en/of themagerichte aanpak van de opbouw van het omgevingsplan. Het

doel is om aan het einde van de transitieperiode alle verordeningsregels met betrekking op de fysieke leefomgeving geïntegreerd te hebben in het nieuwe deel van het omgevingsplan.

4. Besluitvorming verordening fysieke leefomgeving (niet noodzakelijk voor 2022)
   In 2022 zal er een grondige inventarisatie moeten plaatsvinden over welke regels uit de Kerkraadse verordeningen in het Omgevingsplan moeten worden opgenomen, welke uitdrukkelijk niet mogen worden opgenomen en welke eventueel mee mogen in het omgevingsplan. Uiteindelijk dient er een "Verordening Fysieke Leefomgeving" opgesteld te worden. Vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet is dit helaas niet haalbaar (en ook niet noodzakelijk).

Kanttekeningen

1. Omgevingsplannen kunnen pas worden opgesteld bij inwerkingtreding van de Ow (voorlopig 01-07-2022)
2. Het komen tot één omgevingsplan is een langdurige en complexe opgave, gemeenten hebben hiervoor tot 31-12-2029 de tijd.
3. Naarmate gemeenten steeds meer ervaring opdoen met het opstellen van omgevingsplannen kan de aanpak op bepaalde punten veranderen; het plan van aanpak is niet in beton gegoten.

Financiën

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Uitvoering

Met het daadwerkelijk opstellen van omgevingsplannen kan vanaf de inwerkingtreding van de Ow (voorlopig 01-07-2022) worden gestart. Momenteel wordt er wel al geoefend met het opstellen van regels door middel van de Pilot Kerkrade-Noord.